

Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautuminen -opas

[Suomi.fi/varautuminen](https://suomi.fi/varautuminen)

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO

Suomi on yleisesti turvallinen maa eikä Suomeen tällä hetkellä kohdistu sotilaallista uhkaa. Suomessa on vuosikymmeniä pitkä perinne varautua varmuuden vuoksi etukäteen erilaisiin häiriöihin ja kriiseihin.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Varautuminen kuuluu kaikille

- **Varautuminen on koko yhteiskunnan asia ja osa yhteiskunnan kriisinkestävyyttä**
  - Varautumisesta vastaavat Suomen viranomaiset vastuidensa mukaisesti.
  - Tärkeässä roolissa ovat Suomen kokonaisturvallisuuden mallin mukaisesti myös muut toimijat, kuten järjestöt, yritykset ja kansalaiset.
  - Varautuminen lähtee kansalaisista: omatoiminen varautuminen kuuluu meille jokaiselle.
- **Miksi on tärkeää varautua?**
  - Epävakaampi ja vaikeasti ennustettava turvallisuustilanne:
  - Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota, suurvaltojen keskinäiset jännitteet
  - Ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöt: luonnononnettomuudet ja niihin varautuminen

Presidentti Niinistö: ennakoiva varautuminen kaikkien tehtäväksi

- Valmiuttamme ei voi rakentaa sen toiveen varaan, että pahimmat skenaariot eivät koskaan toteudu.
- Johtajien viestittävä kansalaisille selkeästi, mihin uhkiin on varauduttava.
- Kansalaisia on voimaannutettava rooliinsa yhteiskunnan resilienssin ja varautumisen selkärankana.
- Kiinnitettävä huomiota ihmisten henkiseen kriisinkestävyyteen ja kykyyn selvitä pitkäkestoisten kriisien ympäristössä.
- Väestölle riittävästi tietoa ja kannustusta omatoimiseen varautumiseen.

Safer Together Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness

Report by **Sauli Niinistö**, former President of the Republic of Finland,
In his capacity as Special Adviser to the President of the European Commission

Varautunut pärjää paremmin

Tutustu varautumisoppaaseen – ja osaat toimia.

Mikä on Suomi.fi?

Suomi.fi on julkinen verkkopalvelu, joka kokoaa yhteen osoitteeseen asioiden hoitamisessa tarvittavat

- tiedot
- palvelut
- toimintaohjeet.

Suomi.fissä kannattaa vierailla aina, kun ei tiedä tai ei ole varma,

- miten joku asia pitäisi tai kannattaisi hoitaa
- kenen puoleen asiassa pitäisi kääntyä.

Suomi.fistä löydät myös:

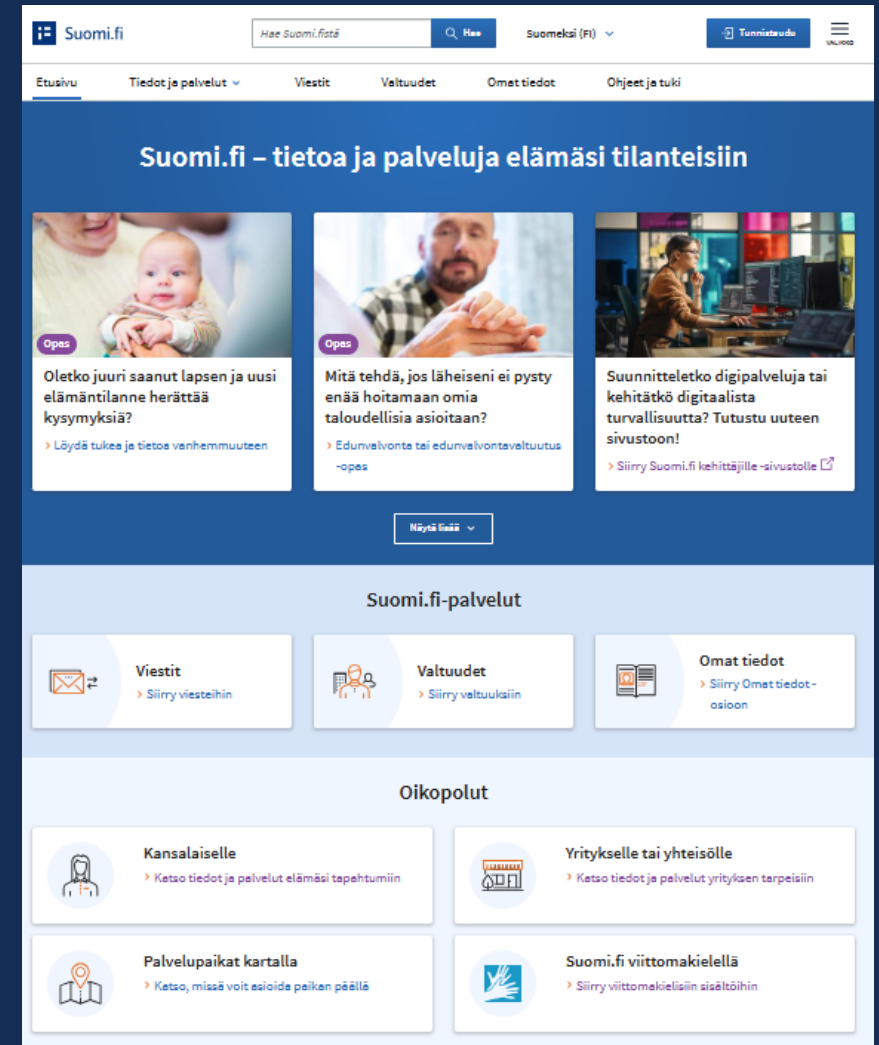
- Suomi.fi-viestit
- Suomi.fi-valtuudet

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Suomi.fi

Kansalaisten ohjeet yhdessä oppaassa

Varautumisopas kokoaa eri toimijoiden tietoa ja ohjeet häiriöihin ja kriiseihin varautumisesta yhteen paikkaan **Suomi.fi-verkkopalveluun**.

Kyseessä on verkko-opas. Tarkoitus on, että ohjeisiin tutustutaan **ennen kuin jotakin poikkeuksellista tapahtuu**.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Varaudu oikein

Lue tästä esitteestä,
miten varaudut häiriötilanteeseen
ja toimit häiriötilanteessa.

Varautunut pärjää paremmin – tietoa
häiriö- ja kriisitilanteisiin varautumisesta.
Selkosuomi

 Suomi.fi

Opas eri kielillä Suomi.fi:ssä

- Koko verkko-opas: suomi, ruotsi ja englanti
  - Suomi.fi/varautuminen
  - Suomi.fi/beredskap
  - Suomi.fi/preparedness
- Viitotut videot suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä

PDF-tiivistelmä jonka voi tallentaa tai tulostaa

- Tiiviisti yleistietoa varautumisesta ja varautumisen perusohjeet
- Kielet: suomi, ruotsi, englanti, arabia, somali, dari, farsi, sorani, venäjä, ukraina, pohjois-, inarin- ja koltansaame, selkosuomi ja selkoruotsi

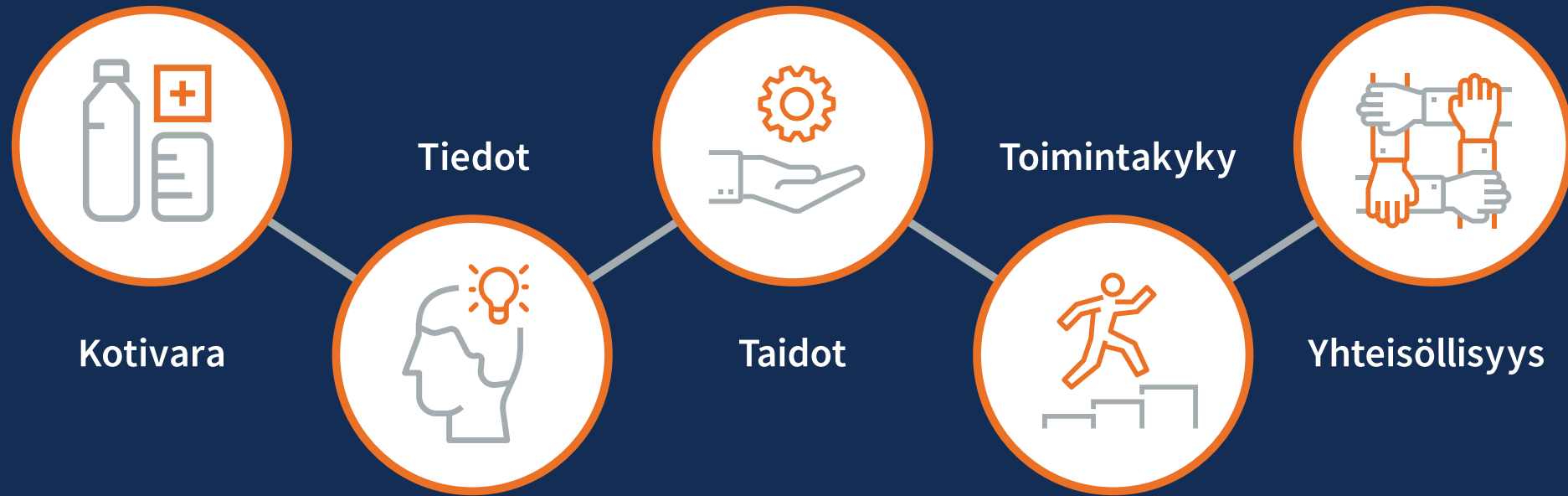

Oppaassa kerrotaan millaisiin tilanteisiin jokaisen pitää varautua etukäteen

Erilaisia varautumista vaativia tilanteita ovat esimerkiksi:

- pitkät sähkö- ja vesikatkot
- pitkät häiriöt internetin tai puhelinyhteyksien toiminnassa
- luonnonilmiöt, kuten myrsky, tulva tai metsäpalo
- sisälle suojautumista vaativa tilanne vaarallisen aineen takia, kuten säteily
- pitkään kestävät kriisit, kuten pandemia tai sota.

Varautuminen tarkoittaa ennakkoon valmistautumista erilaisiin häiriö- ja kriisitilanteisiin sekä poikkeusoloihin.

Kun varaudut etukäteen, osaat toimia

Miten pärjää kotona olevalla ruualla, jos kauppaan ei pääse?

- Hanki kotivaraksi sellaisenaan syötävää ruokaa ainakin kolmeksi päiväksi.
- Mieti, mitä keinoja sinulla on ruuan valmistamiseen, jos sähköt ovat poikki.

Miten saat tietoa, jos internet ja puhelimet eivät toimi?

- Mieti etukäteen, keneltä tai mistä lähialueella voisit mennä kysymään lisätietoa?
- Hanki paristoilla toimiva radio. Häiriötilanteista tiedotetaan Ylen radiokanavilla.

Miten pärjää, jos vettä ei tule moneen päivään?

- Pidä kotona pullovettä: ainakin 2 litraa jokaista kotisi asukasta kohti kolmeksi päiväksi. Mistä saat lisää vettä?

Miten toimit, jos pitää suojautua sisälle?

- Mene sisälle.
- Pysäytä ilmanvaihto. Sulje ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot tiiviisti.
- Seuraa viranomaisten vaaratiedotteita ja toimi ohjeiden mukaan.
- Pysy suojassa sisällä, kunnes viranomaisen tiedottaa tilanteen olevan ohitse.

Kotivaraa vähintään 3 vuorokaudeksi

- Kotivara on erinomainen perusta moniin tilanteisiin varautumiseen.
- Kotivaraan kuuluu vettä, ruokaa, lääkkeitä ja muita välttämättömiä tarvikkeita.
- Se ei ole erillinen varasto, vaan tuotteiden on hyvä olla sellaisia, joita käytät muutenkin.
- Tarvikkeiden varaaminen on tehtävä silloin, kun arki sujuu normaalisti.

Tarkista, löytyykö kotoasi:

- pullovetä ja puhtaita kannellisia astioita veden säilyttämiseen
- sellaisenaan syötäviä ja helposti valmistettavia ruokia, joita käytät muutenkin arjessasi
- radio, joka toimii paristoilla tai muuten ilman sähköä
- lamppu tai muu valo, joka toimii paristoilla tai muuten ilman sähköä
- varavirtalähde ladattuna
- välttämättömiä lääkkeitä hieman pidemmäksi aikaa
- joditabletteja, jos kotona on kohderyhmään kuuluvia ihmisiä (enintään 40-vuotiaita, raskaana olevia tai imettäviä)
- hygieniatarvikkeita, joilla voit ylläpitää siisteyttä ilman vettä
- pieni määrä käteistä rahaa
- ilmastointiteippiä ikkunoiden ja tuuletusaukkojen tiivistämiseen
- ruokaa ja vettä myös lemmikkieläimille.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Suomi.fi

Kun olet varautunut myös henkisesti, et joudu paniikkiin

- On tärkeää tunnustaa, että myös epätodennäköisiä asioita voi tapahtua.
- Juuri hankalimmissa tilanteissa tulisi pystyä pärjäämään jonkin aikaa ilman ulkopuolista apua.
- Varautuminen voi ahdistaa. Vakaviinkaan uhkiin varautuminen ei tee uhan toteutumisesta todennäköisempää.
- Se ei ole liiallista hätäilyä, vaan se voi myös lievittää huolta kun tiedät miten toimia.
- Varautuminen ei tarkoita, että uskoisit jotakin pahaa varmasti tapahtuvan.

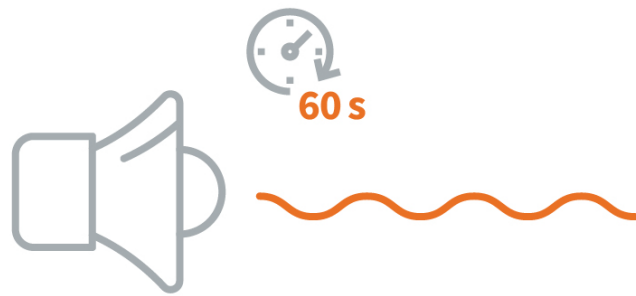
Pärjääät monessa tilanteessa, kun toimit näin:

- Pysy rauhallisena.
- Mieti, millaisesta tilanteesta on kyse ja mitä siihen liittyviä toimintaohjeita olet opetellut. Miten tilanne vaikuttaa sinuun ja läheisiin ihmisiin?
- Seuraa viranomaisten ohjeita.
- Saat luotettavaa tietoa viranomaisten verkkosivulta, Yleisradion yle.fi-verkkosivulta ja Ylen radiokanavilta.
- Listaa tärkeimmät tilanteessa tehtävät asiat ja ryhdy toimeen.
- Auta muita kykysi mukaan, ja pyydä tarvittaessa itse apua.
- Älä jää yksin, jos olosi on hankala. Puhu läheisten ihmisten tai naapureiden kanssa.

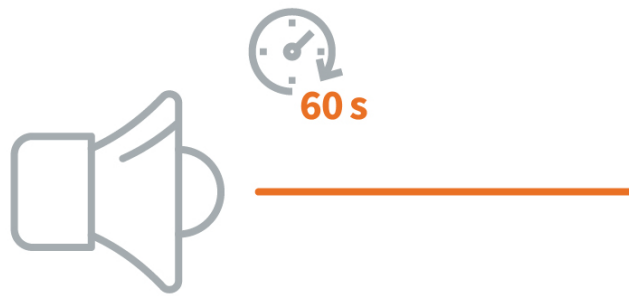

Miten vaaroista varoitetaan?

Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki
on minuutin mittainen
nouseva ja laskeva ääni.

Vaara ohi -merkki
on minuutin mittainen
tasainen äänimerkki.

Testausääni on 7 sekuntia
kestävä tasainen ääni.

Vaaramerkkiä testataan lyhyellä äänimerkillä joka kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 12. Silloin sinun ei tarvitse tehdä mitään.

Lataa puhelimeesi **112 Suomi -sovellus**. Saat alueesi vaaratiedotteet suoraan puhelimeesi, kun sallit tarvittavat ilmoitukset.

Voitko jakaa tietoa muille?

Oppaasta viestimiseen on saatavissa Suomi.fi-ilmeellä

- somekuvia 13 kielellä sekä valmiit saatetekstit
- digipainokelpoinen juliste 3 kielellä
- tämä diasetti suomeksi

Täällä: [Opas häiriöihin ja kriiseihin varautumisesta - Sisäministeriö](#)

Voitko jakaa tietoa oppaasta eri väestöryhmille

- Informoi verkko-oppaasta ja monikielisestä pdf-tiivistelmästä.
- Linkitä verkkosivuiltasi oppaaseen tai pdf-tiivistelmään:
- [Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautumisen muistilista - Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautuminen - Suomi.fi](#)

➔ **Viesti sosiaalisessa mediassa omalla kielelläsi**

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

